

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

basisschool Aloysius

Plaats : Maasland
BRIN nummer : 15CP|C1
Onderzoeksnummer : 291253
Datum onderzoek : 2 februari 2017
Datum vaststelling : 14 maart 2017

SAMENVATTING

Basisschool Aloysius heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

Wat gaat goed?

De school biedt de leerlingen een breed en eigentijds aanbod dat goed aansluit bij de leerbehoeften en talenten van de leerlingen.

Leerlingen zijn goed in beeld en krijgen onderwijs en ondersteuning op maat. Dit geldt net zo goed voor leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften als voor hen met bovengemiddelde capaciteiten.

Bijzonder uitdagend is de digitale leeromgeving die de school in de bovenbouwgroepen gerealiseerd heeft.

Leraren geven duidelijk les, hanteren daarbij een heldere structuur, waardoor leerlingen precies weten waar ze aan toe zijn. Daardoor zijn leerlingen heel gericht met hun werk bezig en gaat er weinig tijd verloren.

Er heerst een positieve, zorgzame sfeer op school. De kernwaarden die de school voorstaat worden ook echt uitgedragen. Ouders, leerlingen en leraren zijn zeer tevreden over het schoolklimaat en de prettige wijze waarop eenieder met elkaar omgaat. Verder spannen directie en team zich met succes in om de betrokkenheid van ouders bij de school te versterken.

De leerresultaten voor de basisvakken, die de school bereikt, zijn voldoende en passen bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie. Deze resultaten worden goed geanalyseerd om na te gaan of aanpassingen in het onderwijs nodig zijn.

Team en directie vormen een hechte eenheid, die vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid werkt aan het behoud en de verbetering van de onderwijskwaliteit.

Wat kan beter?

De school heeft haar veiligheidsbeleid duidelijk verantwoord. Toch is het belangrijk dat zij dit nog eens kritisch tegen het licht houdt en zo nodig aanvult met maatregelen om daarmee tegemoet te komen aan de nieuwe wettelijke eisen op dit gebied.

Hoewel de leraren goed lesgeven kan een bezinning op hun stevige rol in het onderwijsproces geen kwaad. Deze kan namelijk onbedoeld het stimuleren van leerlingen in een zelfstandige en zelfverantwoordelijke leerhouding in de weg staan.

1 INLEIDING

Wat voor onderzoek heeft de inspectie gedaan?

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen een onderzoek met een concept-waarderingskader. Dit kader is in juni 2016 bijgesteld. Vanaf 24 oktober krijgen scholen een onderzoek met dit bijgestelde onderzoekskader voor 2017. Zo ook basisschool Aloysius.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

Werkwijze

Op 2 februari 2017 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een (video)presentatie door de school;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleiders, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties zijn samen met een observant van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag is een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Naast de beoordeelde standaarden hebben wij enkele aanvullende wettelijke aspecten beoordeeld. Wanneer niet voldaan is aan één of meer van deze artikelen, geven wij dat aan in paragraaf 3.2.

Leeswijzer

Hierna volgt eerst de conclusie van het onderzoek op basisschool Aloysius. Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2 HOOFDCONCLUSIE

De onderwijskwaliteit van de Aloysiusschool is van ruim voldoende tot goed niveau. Een breed gedeelde visie op goed onderwijs met bijbehorende kernwaarden ligt daaraan ten grondslag.

Leraren voelen zich mede verantwoordelijk voor de kwaliteit en zijn via werkgroepen direct betrokken bij het uitdenken en uitvoeren van de verbeteractiviteiten.

Hierdoor ademt de school een ambitieuze en sprankelende sfeer uit, waarin iedereen goed gedijt.

Het onderwijsleerproces is goed gestructureerd en doordacht en bevat een duidelijke doorgaande lijn, zowel in didactisch als in pedagogisch handelen. Een eigentijds en gedifferentieerd aanbod draagt hier in belangrijke mate toe bij. Dit geldt niet alleen op cognitief gebied maar ook op het gebied van ict en de sociaal emotionele ontwikkeling.

De lessen zijn goed opgebouwd en verlopen in een prettige sfeer. De groepsoverzichten en groepsplannen bieden een duidelijk houvast aan de leraren om de stof goed af te stemmen op de (niveau)verschillen tussen de leerlingen. Leraren zijn zeer nadrukkelijk aanwezig binnen de groepen en zouden de leerlingen soms wat meer mogen uitdagen tot een meer zelfverantwoordelijke leerhouding.

De digitale leeromgeving (in de bovenbouwgroepen) is zeer inspirerend voor de leerlingen en biedt hen tal van handvatten om hun talenten verder te ontplooiën. Deze aanpak verdient dan ook navolging in de andere groepen.

De zorgstructuur is degelijk en de coördinatie hiervan is in goede handen bij de ervaren intern begeleiders. De lessen en de specifieke extra ondersteuning en begeleiding verlopen op planmatige wijze aan de hand van concrete (prestatie)doelen. Het nog meer betrekken van de leerlingen bij deze doelen vormt een uitdaging voor de school.

Het opbrengstgericht en handelingsgericht werken zijn al goed ingeburgerd op de school. Dit draagt ongetwijfeld bij aan de stabiele, cognitieve leerresultaten van de laatste jaren, die over de hele linie voldoende zijn.

Tenslotte is de school erbij gebaat om haar veiligheidsbeleid verder aan te scherpen zodat dit naadloos aansluit bij de aangescherpte wetgeving op dit vlak. Ook is blijvende aandacht nodig voor ongewenst gedrag van leerlingen via sociale media.

3 RESULTATEN ONDERZOEK BASISCHOOL ALOYSIUS

3.1 Kwaliteitsoordelen op onderzochte standaarden

Kwaliteitsgebied	Onderwijsproces	Onvoldoende	Voldoende	Goed
OP1	Aanbod			•
OP2	Zicht op ontwikkeling			•
OP3	Didactisch handelen		•	
OP4	(Extra) ondersteuning			•

Onderwijsproces

De school hanteert een eigentijds en breed leerstofaanbod dat voldoende is afgestemd op de leerbehoeften van de leerlingen. Het aanbod in de kleutergroepen is goed doordacht en uitgelijnd, zodat het vloeiend aansluit bij wat de kinderen nodig hebben om in groep 3 goed te kunnen presteren. Deze doorgaande lijn valt of staat overigens wel bij de kennis en inzichten van de ervaren kleuterleerkrachten. Het is van belang om het verband tussen de leerlijnen en tussendoelen enerzijds en de thematisch geordende leeractiviteiten anderzijds beter zichtbaar te maken.

De school onderscheidt zich verder met een uitgebreid pakket aan lessen, trainingen en een volgsysteem van groep 1 tot en met 8 voor de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Daarnaast biedt de digitale leeromgeving in de bovenbouwgroepen een zeer inspirerend en goed gedifferentieerd onderwijsaanbod. Vooral de bovengemiddeld getalenteerde leerlingen vinden hierin veel verrijking en verdieping. Deze aanpak verdient dan ook navolging in de andere groepen.

De inspectie heeft samen met een vertegenwoordiger van de school een aantal lessen bezocht. Onze bevindingen kwamen nagenoeg met elkaar overeen. Opvallend is de stevige en tegelijkertijd stimulerende didactische aanpak van de leraren. Het is te merken dat zij de principes van de directe instructie en het handelingsgericht werken goed beheersen. De instructies en verwerkingsopdrachten zijn duidelijk en merendeels goed afgestemd op het ontwikkelingsniveau en de leerbehoeften van de leerlingen. Zij weten precies wat er van hen verwacht wordt, hetgeen tot uiting komt in een taakgerichte en betrokken leerhouding.

Leraren zijn wel nadrukkelijk aanwezig in de lessen en staan vaak in het centrum van de aandacht. Dit kan onbedoeld bijdragen aan een al te zeer leerkrachtafhankelijke leerhouding van de leerlingen, waarbij zij vaak geneigd zullen zijn om bevestiging te zoeken bij de leraren.

De neiging van leerlingen om vrij snel en vaak hun vinger op te steken in plaats van zelf of in samenwerking met medeleerlingen tot oplossingen te komen is in dit verband veelzeggend.

Het verdient ook daarom aanbeveling om leerlingen meer te betrekken bij hun eigen leer- en prestatiedoelen. Dit kan namelijk hun intrinsieke motivatie vergroten om naar vermogen te presteren en hen mede 'eigenaar' maken van hun eigen leerproces.

Leraren en intern begeleiders hebben hun leerlingen scherp in beeld en signaleren en analyseren samen de vorderingen en stagnaties in hun prestaties en ontwikkeling. Dit leidt tot heldere en goed onderbouwde groepsoverzichten, groepsplannen en indien nodig ontwikkelingsperspectieven. Deze plannen bevatten heldere streefdoelen, veelal geformuleerd in termen van beoogde leerresultaten. De uitvoering van de (extra) ondersteuning en begeleiding vindt voornamelijk binnen de groepen plaats; in sommige gevallen krijgen leerlingen remedial teaching of preteaching buiten de groep aangeboden. De extra ondersteuning wordt consequent geëvalueerd waarbij zo nodig de gekozen aanpak wordt gecontinueerd of bijgesteld. Daarbij is er een zorgvuldige overdracht van de groepsplannen van de ene naar de daaropvolgende groep.

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Onvoldoende	Voldoende	Goed
Oordeel Schoolklimaat				•
SK1	Veiligheid		•	
Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Kan beter	Voldoende	Goed
SK2	Pedagogisch klimaat			•

Schoolklimaat

De pedagogische kernwaarden van de school zijn letterlijk zichtbaar in het gebouw en worden door leraren en directie actief uitgedragen. Dit komt tot uiting in een stimulerend en ambitieus leerklimaat, waar leerlingen, leraren en ouders zeer tevreden over zijn.

Er zijn duidelijke gedragsregels die volgens alle betrokkenen goed nageleefd worden. Daarnaast is er veel aandacht voor de ontwikkeling van sociale vaardigheden bij leerlingen. Nieuwe methoden en werkwijzen dragen hier aan bij.

Leerlingen geven aan dat er vrij weinig ruzies en pestincidenten zijn en dat leraren, zo nodig, hier ook goed tegen optreden. Wel melden ze dat in een enkele groep ongewenste communicatie plaatsvindt via de sociale media. De school besteedt hier binnen haar vermogen aandacht aan, maar het blijft een punt van aandacht.

De school beschikt over een uitgebreid veiligheidsbeleid en dit is beslist geen papieren tijger. Tal van afspraken en preventieve voorzieningen dragen bij aan een veilige leer- en werkomgeving. Toch is het van belang dat de school, conform de aangescherpte wetgeving op het gebied van veiligheid, jaarlijks onderzoek doet met een geschikt instrument om het welbevinden en de beleefde veiligheid van leerlingen in beeld te brengen. Dit kan aanvullende inzichten en maatregelen opleveren om de veiligheid op school te waarborgen en waar nodig verder te versterken.

Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten		Onvoldoende	Voldoende	Goed
Oordeel Onderwijsresultaten			•	
Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten	Onvoldoende	Voldoende	Goed	N.t.b.
OR1 Resultaten			•	

Onderwijsresultaten

De cognitieve eindresultaten die de school de afgelopen jaren behaald heeft, zijn ruim voldoende, afgezet tegen de kenmerken van de leerlingenpopulatie. Daarbij analyseert de school de behaalde resultaten goed om na te gaan of daarin trends zichtbaar zijn, die vragen om een aanpassing van het onderwijs(aanbod).

Er is sprake van een opbrengstgerichte werkwijze waarbij het vanzelfsprekend is met streefdoelen te werken en na te gaan of deze ook behaald zijn. Deze streefdoelen zijn vooral gericht op de cognitieve leerprestaties. De school kan zichzelf uitdagen door ook op de andere leergebieden streefdoelen te formuleren. Zeker gezien het feit dat zij er juist op gespitst is om leerlingen met een breed en rijk aanbod ook op die andere gebieden tot hoge prestaties te laten komen.

Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie		Onvoldoende	Voldoende	Goed
Oordeel Kwaliteitszorg en ambitie				•
KA1	Kwaliteitszorg			•
KA2	Kwaliteitscultuur		•	
KA3	Verantwoording en dialoog			•

Kwaliteitszorg en ambitie

De kwaliteitszorg van de school is degelijk van opzet en uitvoering. Door middel van zelfevaluaties en tevredenheidsonderzoeken onder alle betrokkenen, houdt zij goed zicht op haar eigen kwaliteit en kwaliteitsontwikkeling. Vanuit de schoolleiding is er sprake van een stevige onderwijskundige aansturing, die duidelijk weerklank vindt binnen het team.

De school is goed in het borgen van de bereikte verbeteringen, in de vorm van tal van documenten, waarin afspraken en werkwijzen helder beschreven staan.

Een ander sterk punt is dat leraren actief betrokken zijn bij de keuze en uitwerking van de benodigde verbeteractiviteiten. Door middel van werkgroepen vergaren en delen ze kennis en expertise met elkaar en zijn op die manier mede 'eigenaar' van het verbeterproces.

In het verlengde hiervan ligt het voor de hand om ook leerlingen actief te bevragen op en te laten participeren in mogelijke verbetertrajecten.

Het team is gedreven en hecht en staat zeer open voor onderwijsvernieuwing. Scholing en deskundigheidsbevordering zijn dan ook een groot goed. In dat kader probeert men actief van en met elkaar te leren. Het besef is aanwezig dat op dit gebied nog meer winst te behalen is, zeker waar het gaat om het realiseren van een professionele feedbackcultuur.

In de vorm van jaarplannen, jaarverslagen en managementrapportages verantwoordt de school zich over het te voeren en gevoerde beleid en de daarmee beoogde en bereikte resultaten.

Ouders zijn positief over de wijze waarop de school hen informeert over ontwikkelingen en de voortgang van hun kinderen. Ook zijn ze zeer te spreken over de beweging die de school ingezet heeft om het 'partnerschap' met hen te versterken. Dit gebeurt onder andere in de vorm van huisbezoeken, verwachtingsgesprekken en kijkdagen.

3.2 Overige wettelijke voorschriften

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool Aloysius. We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Het rapport van bevindingen geeft een goed beeld over de school. We onderstrepen wat er goed gaat en blijven kritisch op wat er beter kan. Het onderzoek vond plaats in een ontspannen en open sfeer. De school herkent zich in de inhoud van het rapport.

Wat gaat goed?

De beschrijving over wat goed gaat wordt ook door de school ervaren. De positieve, zorgzame sfeer is de basis van ons denken en handelen in het onderwijsproces.

Wat kan beter?

We houden het veiligheidsbeleid tegen het licht om te voldoen aan de wettelijke eisen. We nemen de suggestie van de inspectie over om jaarlijks een vragenlijst af te nemen om het welbevinden en de beleefde veiligheid bij de leerlingen en het personeel te meten.

De stevige rol van de leerkrachten in het onderwijsproces vinden we belangrijk. In de onderbouw is de sturende rol van de leerkracht groter en dit verschuift geleidelijk vanaf groep 5 naar meer de rol van een coachende leerkracht. In groepen 1-4 wordt zelfstandigheid en de zelfverantwoordelijke leerhouding wel gestimuleerd door bepaalde werkvormen aan te bieden waarin dit ook uitvoerbaar en succesvol is.

In het schoolplan 'Kind in beeld' wordt de weg naar een grotere zelfstandigheid en zelfverantwoordelijke leerhouding beschreven als een geleidelijk proces. 'Loslaten' is een leerproces voor zowel leerkracht als leerling. Tegelijkertijd blijven we kritisch op de kwaliteit van de opbrengsten.

Hoofdconclusie

We zijn het eens met de hoofdconclusie. De onderwijskwaliteit waardering 'ruim voldoende tot goed' stimuleert ons om te blijven verbeteren en onze doelen steeds hoger te stellen.

De zin:

'Hierdoor ademt de school een ambitieuze en sprankelende sfeer uit, waarin iedereen goed gedijt' onderstreept treffend wat wij ook dagelijks ervaren.

Onderwijsleerproces

Het onderwijsproces zit stevig in elkaar. De centrale rol van de leerkracht in het onderwijsproces verschuift geleidelijk naar een minder leerkrachtafhankelijke leerhouding van de leerling. In de groepen 1 t/m 8 zijn we gestart met startgesprekken waarbij de leerlingen van de groepen 7 en 8 deelnemen en met hun ouders hun verwachtingen uitspreken en doelen kunnen worden gesteld. Het deelnemen van de leerling zal geleidelijk aan worden uitgebreid naar de overige groepen.

De lessen in de bovenbouw zijn door de door ons samengestelde digitale leeromgeving al veel meer leerkrachtonafhankelijk, leerlingen maken zelf keuzes, zoeken naar oplossingen en helpen elkaar waardoor 'het vinger opsteken' niet meer aan de orde is. Het zorgen voor een diversiteit aan werkvormen en leerstof om alle kinderen actief erbij te betrekken wordt ook op onze school steeds meer ingezet vanaf groep 1.

Schoolklimaat

We gaan op zoek naar een geschikt instrument om het welbevinden en de beleefde veiligheid van leerlingen jaarlijks in beeld te brengen, als aanvulling op ons sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem 'Zien'. De opdracht om de invloed van social media bespreekbaar te maken/houden in de driehoek ouder-leerling-school is een gezamenlijke maatschappelijke opdracht. Het maatschappelijk team van de gemeente heeft dit ook als één van haar speerpunten in haar programma opgenomen.

Onderwijsresultaten

De school heeft ambitieuze streefdoelen gericht op cognitieve leerprestaties. We hebben natuurlijk wel ervaren dat de inspectie in opdracht van het ministerie jarenlang haar onderzoek/beoordeling op de cognitieve leerprestaties heeft gebaseerd. In ons schoolplan wordt aandacht voor diversiteit in talenten en vaardigheden nadrukkelijk geformuleerd en zullen ambitieuze streefdoelen gesteld gaan worden.

Kwaliteitszorg en ambitie

Ambitie en kwaliteitszorg zijn pijlers van onze onderwijscultuur. Directie-team-bestuur en geledingen zoals de ouderraad en de medezeggenschapsraad zijn ieder op hun niveau zeer betrokken bij de kwaliteitszorg en het formuleren van ambities.

We zien ook een rol weggelegd voor de leerling om hierin te participeren.

Intrinsiek gebeurt dit doordat we dicht bij de leerling staan. Kind-leerkracht-, groeps-leerkrachtgesprekken leveren veel informatie op. We beraden ons hoe we dit meer een expliciete vorm kunnen geven, waardoor de betrokkenheid van de leerlingen nog meer aan bod kan komen.

Tot slot

We zijn verheugd over de bevindingen van het rapport. Het is een bevestiging dat we op de goede weg zijn. De uitgebreide mondelinge toelichting van de inspecteur gaf naast de waardering voor het team ook zicht op waar we ons nog sterker in kunnen ontwikkelen. Dit zullen we zeker ter harte nemen.